

HANA LIBROVÁ a žáci

VĚRNÍ A ROZUMNÍ

KAPITOLY O EKOLOGICKÉ ZPOZDILOSTI

muni
PRESS

VĚRNÍ HANA LIBROVÁ a žáci A ROZUMNÍ

KAPITOLY
O EKOLOGICKÉ
ZPOZDILOSTI

S obrazovým doprovodem Miloše Slámy

Masarykova univerzita
Brno 2016

Knih vznikla za finanční podpory Grantové agentury České republiky jako součást projektu „Ekologicky příznivý životní způsob v běhu času“ (GA15-05552S).

Souhlas s otištěním povídky D. Buzzatiho poskytla agentura La Marco Vigevani & Associati Agenzia Letteraria a Kateřina Vinšová.

Nakladatel děkuje autorům ilustrací, fotografií i básnických děl za svolení k užití v této knize.

Knihu recenzovali:

Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc., d. h. c.

Prof. PhDr. Dušan Lužný, Dr.

© Masarykova univerzita, 2016

© Hana Librová a Vojtěch Pelikán, Lucie Galčanová, Lukáš Kala, 2016

Ilustrace © Miloš Sláma, Jaromír Libra (dřevoryt s. 31), 2016

Fotografie © Magdalena Burgr, Michal Hladík, David Musil,

Martin Nováček, Jaroslav Pangl, Tomáš Potočný, Lia Ryšavá,

Jan Řezníček, Jan Skalík, Matěj Stránský, Ivan Stříteský, Jan

Votava, Martin Vyhnaň, Aleš Záboj, Ludmila Zwachová, 2016

Layout © Eva Lufferová, 2016

ISBN 978-80-210-8412-4 (brož.)

ISBN 978-80-210-8454-4 (váz.)

DOI: 10.5817/CZ.MUNI.M210-8412-2016

*Pandořina skříňka je otevřena.
Ne děti, ne vnuci, já sám přihlížím,
jak současnost překresluje mapy světa.
V korunách borovic rezavými jehlicemi,
na hladinách rybníků zeleným šlemem
jedovatých sinic. Najednou není kudy
poslat po vodě svůj záchranný člun z kůry.
U vádí, které zbylo z potoka, by se lépe
vyjímala karavana kočovných Tuaregů.
Už srpen barví javory krví
z prostřelených plic a celé národy
se vydávají hledat nový domov.
Jiné národy zatím upínají své naděje
k nočnímu nebi, kde vyhlížejí novou Zemi,
která je ve své vzdálenosti stovek
světelných let stejně nedosažitelná jako místo,
kde jsme se kdysi narodili.*

Radek Štěpánek, z rukopisů

Obsah

Předmluva	9
I. Úvod: Živáči hynou, máme své starosti	11
II. Některé výkladové klíče	23
II.1. Klíč univerzální: ^{KU} věrnost, soucit, odpovědnost	25
RÁMEČEK: Věrnost hnízdu	31
II.2. Klíč ontologický: ^{KO} vita activa a vita contemplativa	33
RÁMEČEK: Marie volila dobře	38
RÁMEČEK: Slovníček odvozený od pojmů Hannah Arendtové	38
II.3. Klíč psychologický: ^{KP} obrany ega, těžiště kontroly	39
RÁMEČEK: Seminární sonda A	45
II.4. Klíč motivační: ^{KM} teleologie, deontologie, etika ctností	46
RÁMEČEK: Seminární sonda B	56
II.5. Klíč teologický: ^{KT} správce, pastýř, sourozenec	57
RÁMEČEK: Dopis Dietricha Bonhoeffera z vězení rodičům	71
III. Věrnost přírodě a věrnost idejím	73
III.1. Environmentální žal	75
RÁMEČEK: Básník couvá	89
RÁMEČEK: Čin zebříček	90
RÁMEČEK: Zánik populace skokanů za kinem	91
III.2. Rozumní ekopragmatici	92
RÁMEČEK: Pokus o step	104

RÁMEČEK: Tělovýchovná služba přírody:	
návik pořadových cvičení	107
III.3. Ne/věrní ochránci přírody	108
RÁMEČEK: Co se osvědčilo, na co si dát pozor,	
na co je třeba myslet	125
III.4. Zlá příroda. Protipřírodní subkultura	126
<i>spoluautor Vojtěch Pelikán</i>	
RÁMEČEK: Příjemná noc	139
III.5. Věrnost slovům a idejím, problém	
komparací	144
RÁMEČEK: Identitární znaky v mezinárodní	
„zelené seznamce“	156
IV. Pestří v běhu času	159
IV.1. Startovací zpráva: pestří v roce 1992	161
IV.2. Zpráva o pestrých po deseti letech	206
IV.3. Pestří po třiadvaceti letech	235
RÁMEČEK: Sociologická sonda o horku	266
IV.4. Děti pestrých	269
<i>Vojtěch Pelikán, Lucie Galčanová, Lukáš Kala</i>	
V. Závěr: paliativní ochrana rorýsů	293
VI. Literatura	299
Rejstřík	315
Summary	323

I.

Úvod: Živácci' hynou, máme své starosti

V.
Závěr: paliativní ochrana rorýsů

VI. Literatura

